

Sygn. akt III RC 185/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2023 roku

Sąd Rejonowy w Piszcu III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Katarzyna Zielińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Święcka

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2023 roku w Piszcu

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletnich M. W. i A. W. reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową B. J.

przeciwko K. W.

o alimenty

I. Zasądza od pozwanego K. W. na rzecz małoletnich powodów M. W. i A. W. alimenty w kwocie po 1000 (tysiąc) złotych miesięcznie na każdego z nich, łącznie w kwocie po 2000 (dwa tysiące) złotych miesięcznie, płatne z góry do dnia 10. każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w terminie płatności którejkolwiek z rat, do rąk przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów – B. J., poczynając od dnia 07 listopada 2022 roku, to jest od dnia wniesienia pozwu.

II. W pozostałym zakresie powództwo oddala.

III. Umarza postępowanie o udzielenie zabezpieczenia.

IV. Nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Piszcu kwotę 1200 (tysiąc dwieście) złotych tytułem połowy opłaty od pozwu, od uiszczenia której małoletni powodowie zostali zwolnieni z mocy prawa.

V. Nie obciąża małoletnich powodów opłatą sądową w części oddającej powództwo.

VI. Znosi wzajemnie koszty procesu między stronami.

VII. Wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 185/22

UZASADNIENIE

B. J., w imieniu swoich małoletnich dzieci M. W. i A. W., wniosła o zasądzenie na rzecz małoletnich alimentów od ich ojca K. W. w kwotach po 2000 złotych miesięcznie na każdego z nich, łącznie w kwocie po 4000 złotych miesięcznie, płatnych od dnia wniesienia pozwu do dnia 10 każdego miesiąca do rąk matki małoletnich z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia w płatności którejkolwiek z rat.

Wniosła również o udzielenie zabezpieczenia poprzez zobowiązanie K. W. do zapłaty na rzecz każdego z małoletnich powodów na czas trwania procesu kwot po 2000 zł miesięcznie, łącznie po 4000 zł miesięcznie, poczynając od dnia

wniesienia pozwu do dnia 10 każdego miesiąca do rąk matki małoletnich z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia w płatności którejkolwiek z rat.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, że małoletni powodowie pochodzą ze związku nieformalnego B. J. oraz K. W.. Rodzice małoletnich żyją w rozłączeniu. Matka małoletnich wyprowadziła się z dziećmi z powodu przemocy stosowanej wobec niej przez partnera w obecności dzieci. Od tego czasu potrzeby dzieci realizuje wyłącznie ich matka. Pozwany nie partycypuje w kosztach utrzymania dzieci. Swoje dochody przeznacza na zaspokojenie własnych potrzeb i rozrywkę. Pozwany nie czyni również osobistych starań o wychowanie dzieci, którymi się nie zajmuje, a cały ciężar pieczy nad dziećmi spoczywa na matce.

Podniosła, że pozwany posiada ogólny dobry stan zdrowia, ma zawód i nigdy nie miał problemów ze znalezieniem zlecenia. Pracuje w branży meblarskiej, dla której charakterystyczne jest osiąganie dochodów bez możliwości sprawdzenia ich wysokości. Pozwany osiąga dochód ponad 10 000 złotych miesięcznie.

Matka małoletnich powodów pracuje na umowę o pracę. Obecnie przebywa na urlopie macierzyńskim i otrzymuje dochód netto w wysokości 4 166,89 złotych miesięcznie.

Wskazała, że do niezbędnych kosztów utrzymania i wychowania powodów należą w szczególności koszty wyżywienia, odzieży, obuwia, zabawek, edukacji, koszty mieszkania, energii elektrycznej, abonamentów, wakacji, ferii, świąt, zabawek, pościeli, środków czystości, profilaktyka lekarska, leczenie. Małoletni A. W. ma 4 miesiące i posiada zwiększone potrzeby wieku niemowlęcego. Wskazała, że znaczny wzrost cen powoduje obawy matki o realizację potrzeb wychowania i utrzymania dzieci, gdy jej wynagrodzenie nie wzrasta. Matka małoletnich podkreśliła, że ma również swoje potrzeby i obowiązki jak wyżywienie, odzież, środki higieny osobistej, środki czystości, konieczność opłacania rachunków. Jej miesięczny koszt utrzymania wynosi 2 796,67 złotych, zaś syna 2 311,39 złotych, natomiast córki 3 094,39 złotych.

W odpowiedzi na pozew pozwany K. W. wniósł o oddalenie powództwa ponad kwotę 700 złotych w stosunku do małoletniego powoda A. W., a w stosunku do małoletniej powódki M. W. ponad kwotę 800 złotych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew wskazał, że dochodzone roszczenie w kwocie po 2 000 złotych miesięcznie na rzecz każdego z małoletnich powodów jest rażąco zawyżone i nie odpowiada ich usprawiedliwionym potrzebom.

W ocenie pozwanego, z uwagi na aktualne miejsce zamieszkania małoletnich powodów koszt pozwalający zaspokoić ich usprawiedliwione potrzeby wynosi odpowiednio po 700 złotych miesięcznie dla małoletniego A. W. oraz po 800 złotych miesięcznie dla małoletniej powódki M. W.. Nie sposób przyjąć, że koszt zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda A. W. wynosi 2 311,39 złotych, zaś małoletniej powódki M. W. 3 094,49 złotych. Według tych twierdzeń łączny koszt utrzymania małoletnich powodów wyniósłby ponad 5 400 złotych miesięcznie, gdy z analizy przedstawionych przez matkę małoletnich powodów, na potwierdzenie potrzeb małoletnich, paragonów i faktur wynika, że kupowana żywność przeznaczana jest dla większej ilości osób niż małoletni powodowie, zaś buty i ubrania dla osób dorosłych.

Pozwany wskazał, że przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów nie została pozbawiona pracy, bowiem przebywa obecnie na urlopie macierzyńskim i uzyskuje stały dochód tym niemniej, z uwagi na wiek dzieci jej osobiste starania w opiekę i wychowanie małoletnich są większe niż pozwanego.

Podkreślił jednak, że pozwany został pozbawiony przez nią osobistych starań o wychowanie dzieci, gdyż matka małoletnich bez jego zgody zabrała dzieci z ich poprzedniego miejsca zamieszkania i próbuje znacznie ograniczyć kontakt ojca z dziećmi i wyeliminować poznanego z procesu wychowania i opieki nad małoletnimi powodami.

Sąd ustalił, co następuje

M. W., urodzona (...) oraz A. W., urodzony (...), pochodzą z nieformalnego związku (...).

(bezsporne, dowód: kserokopie skróconych aktów urodzeń k. 8-8v)

B. J. ma 28 lat. Jest panną, nie jest z nikim związana. Choruje na poporodowe zapalenie tarczycy, chorobę H. i wole guzowate. Jest zatrudniona (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na czas nieokreślony w wymiarze pełnego etatu na stanowisku lidera zespołu windykcji. Obecnie przebywa na urlopie macierzyńskim i otrzymuje zasiłek macierzyński w wysokości 4 166,89 złotych netto. Otrzymuje świadczenie 500+ na dwoje dzieci. Posiada oszczędności w wysokości około 50 000 złotych.

B. J. od końca sierpnia 2022 roku wraz ze swoimi małoletnimi dziećmi zamieszkuje u swoich rodziców w D., gmina O.. Wcześniej zamieszkiwała z partnerem i dziećmi w W..

B. J. dokłada się rodzicom do wydatków związanych z prądem, gazem i wywozem nieczystości w łącznej kwocie 300 złotych miesięcznie. Ponosi oddzielne wydatki związane z zakupami. Jeżeli B. J. robi zakupy także dla rodziców, ci zwracają jej pieniądze za rzeczy kupione na ich potrzeby. I odwrotnie, jeżeli rodzice robią zakupy według listy przekazanej przez B. J., to ona zwraca rodzicom pieniądze za jej zakupy.

Matka małoletnich planuje powrót do W.. Obecnie jest na etapie poszukiwania mieszkania.

Małoletnia M. ma 2 lata, natomiast małoletni A. ma siedem miesięcy.

Małoletni M. i A. W. cierpią na lojotokowe zapalenie skóry. Konieczna jest pielęgnacja dostosowanymi kosmetykami. Ponadto dzieci chorują na choroby wieku dziecięcego. Dzieci szczepione są płatnymi szczepionkami.

Małoletnia M. W., jak miała niecały rok, została zapisana do przedszkola w W.. Małoletni A. W. został zapisany do żłobka w W. w styczniu 2023 roku.

(dowód: zaświadczenie o zarobkach k. 9, karta wynagrodzeń k. 10-10v, zaświadczenie lekarskie k 18 odwrót, faktura k. 29, 30-30v, 32-32v, 33v, 41-41v, 42v, 43, 45-45v, 50, 52-57, 58-61v, zeznania świadka M. J. k. 139v-140, zeznania świadka E. J. k. 140, zeznania przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów k. 141-142v)

B. J. w dniu 30 września 2022 roku złożyła zawiadomienie do Komisariatu Policji W. B. o znęcaniu się fizycznym i psychicznym w okresie od listopada 2021 roku do dnia 13 września 2022 roku przez K. W.. Postępowanie zostało umorzone, z uwagi na brak dowodów.

(dowód: potwierdzenie złożenia zawiadomienia k. 18, zeznania przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów k. 142)

K. W. ma 35 lat. Jest kawalerem. Nie jest z nikim związany. Oprócz małoletnich M. W. i A. W. nie posiad innych dzieci. Ma wykształcenie średnie ogólnokształcące. Posiada prawo jazdy kategorii A i B.

W czerwcu 2019 roku doznał złamania blaszki pokrywającej kręgu Th 12. W okresie od 14 czerwca 2019 roku do 11 lutego 2021 roku uczęszczał na rehabilitację kręgosłupa w Klinice (...) w W.. Jest zdolny do pracy. Nie ma orzeczonej niezdolności do pracy.

Obecnie jest zatrudniony w (...) Spółce Cywilnej R. D., P. R. na stanowisku handlowiec-projektant w pełnym wymiarze czasu z miesięcznym wynagrodzeniem brutto w kwocie 7 500 złotych. Umowa została zawarta na okres próbny od 18 stycznia 2023 roku do 17 kwietnia 2023 roku. Wcześniej trudnił się wykonywaniem mebli. Uzyskiwał wówczas dochód w wysokości 8 000 – 9 000 złotych miesięcznie. Posiada samochód A. (...), rocznik 97 oraz motor H. (...), rocznik 2001.

K. W. za najem mieszkania w W. płaci 2 600 złotych, 100 złotych za telefon, wyżywienie około 1000 złotych miesięcznie, odzież 200 złotych miesięcznie. Na dojazd do D. w celu realizacji kontaktu z dziećmi wydaje około 400 złotych miesięcznie.

K. W. w listopadzie 2022 roku przekazał jednokrotnie kwotę 1000 złotych na rzecz dzieci, a także przesłał jedną paczkę z artykułami dziecięcymi. Widuje się z dziećmi co dwa tygodnie. Dzieci dostają wówczas zabawkę, upominek lub słodycze.

Przed Sądem Rejonowym w Piszcu toczy się postępowanie z wniosku B. J. o powierzenie jej wykonywania władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi z jednoczesnym ograniczeniem władzy rodzicielskiej K. W. i ustaleniem jego kontaktów z dziećmi.

(dowód: odpis wniosku o ograniczenie władzy rodzicielskiej k. 84-86, umowa najmu lokalu k. 92-94, dowód wpłaty za czynsz i media k. 95, zaświadczenie k. 96, 97v, karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 97, umowa o pracę k. 116, orzeczenie lekarskie k. 137, zeznania świadka M. J. k. 140, zeznania świadka E. J. k. 140v, zeznania przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów B. J. k. 141v-142v, zeznania pozwanego K. W. k. 143-143v)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów, a w szczególności wskazanych wyżej dokumentów, a także zeznań świadków i stron, którym Sąd dał wiarę w zakresie wyżej opisanym.

Z dużą ostrożnością oceniono i uwzględniono przy czynieniu ustaleń faktycznych przedłożone kopie paragonów fiskalnych, albowiem nie są zindywidualizowane i nie można wykluczyć, że nie stanowią w całości wydatków związanych z zaspokajaniem potrzeb małoletnich powodów

Sąd krytycznie podszedł do zeznań matki małoletnich powodów w zakresie wysokości kosztów utrzymania małoletnich powodów. Uznał, że są one zawyżone. Przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów na udokumentowanie potrzeb dzieci złożyła faktury, paragony i dowody wpłat. W ocenie Sądu części z nich nie jest związana z potrzebami małoletnich, np. faktura VAT nr (...) z Apteki (...). B. w O. na zakup leku E., który jest lekiem na niedoczynność tarczycy i leku S., który jest stosowany w zapobieganiu lub leczeniu niedoboru witaminy D i może być podany dzieciom powyżej 12 roku życia (k. 35v), faktura VAT nr (...) z (...) Sp. z o.o. na zakup butów sportowych o rozmiarze 41 (k. 36v), czy zakup ubrań w rozmiarze XXL (k. 37).

Sąd nie dał również wiary zeznaniom matki małoletnich powodów, że wspomagają ją rodzice kwotami 1000-1500 zł miesięcznie. Nie potwierdziła tego przesłuchana w charakterze świadka matka B. M. J.. Ponadto nielogiczne jest, aby B. J. przekazywał rodzicom co miesiąc 300 złotych tytułem części ponoszonych przez nich opłat za prąd, gaz i wywóz nieczystości, a następnie otrzymywała od rodziców 1000-1500 zł na jej i dzieci utrzymanie.

Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 i 5 kpc oddalił wniosek dowodowy przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego lekarza z zakresu medycyny pracy w celu ustalenia, czy pozwany jest zdolny do pracy i w jakim zakresie, jako mający wykazać fakt bezsporny i zmierzający jedynie do przedłużenia postępowania. Pozwany oświadczył, że nie ma orzeczenia o niezdolności do pracy, a także jest zdolny do wykonywania każdej pracy. Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 4 i 5 kpc oddalił także wniosek pełnomocnika przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów o zobowiązanie pozwanego do przedłożenia umowy zakupu samochodu A. (...), rocznik 2013, jako niemożliwy do przeprowadzenia i zmierzający jedynie do przedłużenia postępowania. Wskazać należy, że pozwany w toku rozprawy okazał dowód rejestracyjny przedmiotowego pojazdu, z którego jasno wynikało, że właścicielem samochodu jest W. W., matka pozwanego. Pozwany oświadczył również, że nie jest w stanie przedłożyć umowy, której nie jest w posiadaniu.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 kro rodzice zobowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dzieci, które nie są jeszcze w stanie utrzymywać się samodzielnie. Tak, więc od chwili urodzenia zobowiązani są do dostarczania dzieciom środków utrzymania i wychowania.

Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 kro).

Pojęcia "usprawiedliwione potrzeby" oraz "możliwości zarobkowe i majątkowe" zostały szczegółowo omówione w uchwale Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNP 1988, nr 4, poz. 42. W uchwale tej stwierdzono między innymi, że pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można jednoznacznie zdefiniować, ponieważ nie ma jednego stałego kryterium odniesienia. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w których osoba uprawniona się znajduje. Nie jest możliwe ustalenie katalogu usprawiedliwionych potrzeb podlegających zaspokojeniu w ramach obowiązku alimentacyjnego i odróżnienie ich od tych, które jako objaw zbytku lub z innych przyczyn nie powinny być uwzględnione. W każdym razie zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczają poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle można określić potrzeby życiowe - materialne i intelektualne uprawnionego.

Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokojone, wyznacza treść art. 96 kro, zgodnie z którym rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka oraz przygotować je należycie - odpowiednio do jego uzdolnień - do pracy dla dobra społeczeństwa.

Stosownie do wspomnianej dyrektywy rodzice w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych (kulturalnych), także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego) według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku. Przy ocenie, które z potrzeb uprawnionego powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb uprawnionego (vide komentarz do kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, [w:] Z. Krzeziński, Alimenty i ojcostwo. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III).

Przez możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego należy rozumieć nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane, lecz także zarobki i dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Małoletnia M. W. ma 2,5 roku, zaś A. W. 7 miesięcy.

Określenie wysokości świadczeń alimentacyjnych, uwarunkowanych kosztami utrzymania (wyżywienie, odzież, leczenie) i wychowania, w odniesieniu do dzieci (pielęgnacja, opieka, dbałość o fizyczny i intelektualny rozwój) jest domeną ustaleń na podstawie dowodów, ale uwzględniającą także zasady doświadczenia życiowego (vide: Orz. SN z 29.11.1949 r. Wa.C 167/49, NP.1951, nr 2, s.52).

W świetle wspomnianych zasad, zdaniem Sądu, usprawiedliwione potrzeby małoletnich powodów pozostają na poziomie rzędu około 1400 - 1500 zł miesięcznie. Małoletni nie chorują na choroby przewlekłe, wymagające stałego leczenia i przyjmowania leków. Koszty związane z zabezpieczeniem ich potrzeb mieszkaniowych do kwota po 100 zł miesięcznie (300 zł podzielone na trzy osoby), zatem na zaspokojenie takich potrzeb jak wyżywienie, odzież, kosmetyki, środki czystości, leczenie w razie choroby, zakup zabawek, dbałość o fizyczny i intelektualny rozwój małoletnich pozostaje kwota rzędu 1300-1400 złotych miesięcznie, która jest jak najbardziej wystarczająca.

W tym miejscu należy również wskazać, że alimenty służą zaspokojeniu takich wydatków na dzieci, które są niezbędne i obiektywnie uzasadnione, a nie wszelkich możliwych wydatków, które rodzic chciałby na dzieci ponieść. Do tego zdaje się zmierzać żądanie przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów, która wskazuje, że koszty utrzymania dzieci w wieku dwóch i pół roku oraz w wieku siedmiu miesięcy wynoszą około 5400 zł miesięcznie.

Nie bez znaczenia w niniejszej sprawie, jest również to, że matka małoletnich B. J. swój obowiązek alimentacyjny w części spełnia aktualnie przez osobiste starania o wychowanie małoletnich (art. 135 § 2 kro). Czego zresztą nie

kwestionował pozwany. Powyższe powoduje, że pozwany winien w większym zakresie partycypować finansowo w kosztach utrzymania małoletnich.

Pozwany K. W. obecnie pozostaje zatrudniony na stanowisku handlowiec-projektant na umowę o pracę na okres próbny. Otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 7500 złotych brutto. Po okresie próbnym spodziewa się, że jego wynagrodzenie wzrośnie o około 2000 złotych. Wcześniej trudnił się tworzeniem mebli, z czego osiągał dochody około 8000-9000 złotych miesięcznie. Wysokość osiąganego przez niego wynagrodzenia umożliwia mu, zdaniem Sądu, płacenie alimentów na rzecz małoletnich dzieci w łącznej kwocie 2000 zł miesięcznie, po uwzględnieniu wydatków związanych z jego utrzymaniem, w tym opłatą za mieszkanie i media w wysokości 2600 zł, które nie były kwestionowane przez stronę powodową oraz kosztami przejazdu na kontakt z dziećmi w łącznej kwocie około 400 zł miesięcznie (dwa kontakty w miesiącu).

Mając powyższe na uwadze Sąd, w oparciu o przepisy art. 133 § 1 kro i art. 135 § 1 i 2 kro, zasądził od pozwanego na rzecz małoletnich powodów M. W. i A. W. alimenty w kwocie po 1000 złotych miesięcznie na każdego z nich, łącznie po 2000 złotych miesięcznie, płatne z góry do dnia 10 każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w terminie płatności którejkolwiek z rat, do rąk przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów, B. J. poczynając od dnia 7 listopada 2022 roku, tj. od dnia wniesienia pozwu. Zdaniem Sądu alimenty w tej wysokości są adekwatne do wieku i usprawiedliwionych potrzeb małoletnich powodów oraz możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego. Pozostałą kwotę brakującą do utrzymania małoletnich powinna łożyć ich matka.

Sąd umorzył postępowanie o udzielenie zabezpieczenia na podstawie art. 355 kpc, gdyż wydanie orzeczenia w tym zakresie stało się zbędne. Sąd zasądził alimenty od dnia wniesienia pozwu i wyrokowi w punkcie zasądzającym alimenty nadał rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc. Nie zaszła potrzeba wydania dwóch tytułów wykonawczych.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Piszku kwotę 1200 zł tytułem zwrotu części opłaty sądowej, stosownie do wysokości podwyższonych alimentów, od uiszczenia, której małoletni powodowi zostali zwolniony z mocy prawa na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 2 wyżej wymienionej ustawy.

O kosztach procesu, z uwagi na częściowe uwzględnienie żądań pozwu, Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 100 kpc.